

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Forår 2023
Institution	Nordvestsjælland HF & VUC
Uddannelse	HF enkeltfag
Fag og niveau	Religion B
Lærer(e)	Christian Munch-Hansen
Hold	HoreB123 (Religion B-Online)

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Religionsfagets metode og grundbegreber
Titel 2	Religion i dag - New Age og fiktionsreligioner
Titel 3	Religion og psykologi
Titel 4	Buddhisme - og moderne terapi
Titel 5	Mystik
Titel 6	Karismatisk kristendom
Titel 7	Værklæsning: Civilreligion i Amerika (Robert Bellah)
	<i>Læste sider: ca. 300 sider</i>

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 1	RELIGIONSFAGETS METODE OG GRUNDBEGREBER
Indhold	<p><i>Baggrund:</i> Motzfeldt (Systime): <i>Religion B – grundbog</i> (Systime), s 18-31 (videnskabelige teorier om religion) Lykke-Kjeldsen m.fl (Systime): <i>Begrebsnøglen til religion - teori og metode</i>, s. 8-10 (Fænomenologi), s, 30-33 (Gudsopfattelser), s. 104-105 (Religionsdefinitioner), s. 106 (Smarts religionsmodel i 7 dimensioner).</p> <p><i>Kilder:</i> Uddrag af Hadith fra An-Nawawi, billede af hindu-kvinde, uddrag af Yogi Paramahansa Yogananda, Abraham-pagten: 1. Mosebog 17, 1-5.</p>
Omfang	Ca. 23 sider.
Særlige fokuspunkter	<p>Kategorier af religion (monoteisme, polyteisme, panteisme, synkretisme, ateisme, agnosticisme) Myter (kendetegn, typer: kosmogoni, teogoni, antropogoni) Ritualer (definition, ritualtyper bl.a. overgangsriter, ritualers funktion) Offer, Eskatologi, Apokalyptik, Divination, Mystik, Bøn, rent-urent Ninian Smarts religionsmodel. Evolutionistiske teorier (Tylor, Frazer), religionskritiske teorier (Marx, Nietzsche, Freud, Dawkins), fænomenologi (Eliade), strukturalisme (Levi-Strauss), funktionalisme (Durkheim) og kognitionsforskning.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Skriftlige besvarelser.

[Retur til forside](#)

Titel 2	RELIGION I DAG - New Age og fiktionsreligioner
Indhold	<p><i>Baggrund:</i> Marie V. Nielsen: <i>Fra Jesus til Brinkmann</i> (magasinet Hearts & Minds, Folkeuniversitet, sept. 2018) <i>Senmoderne religiositet i Danmark</i> (Systime), s. 10-11 (teori) + 121-131 (New Age) <i>Begrebsnøglen: 'Identitetsdannelse og religion'</i> (s. 34-37). Markus Davidsen: <i>Genfødt og blå – om Avatar-filmen</i> (artikel) Lærermateriale 'Fantasy og genfortryllelse' (ud fra Ambrosius-Olesen: <i>Myter til tiden - fantasy og religion</i> (2016), s. 147-152)</p>

	<p><i>Kilder:</i> <i>The Temple of the Jedi Order:</i> https://www.templeofthejediorder.org/ <i>The Church of Jediism:</i> https://www.becometheforce.com/ <i>Det Flyvende Spaghetti Monster-Kirken i Danmark:</i> https://www.fsmkirken.dk/</p> <p>Marianne Koluda: Blandt rodløse (Politiken, 17/12-1980) Fra <i>Senmoderne religiøsitet i Danmark:</i> Maja Sofie, 24 år (interview) Ånden er over os (kanalisering) Chakra og lyd (manual for lyd-meditation) Horoskoperne huserer (debatartikel)</p> <p><i>Supplerende stof:</i> TV-klip (DR Undervisning): Er vi blevet google-buddhister?</p>
Omfang	Ca. 45 sider.
Særlige fokuspunkter	<p><i>Fagbegreber om senmoderne religiøsitet</i> (sekularisering, pluralisme, multireligiøsitet, individualisering, eklekticisme, genfortryllelse, institutionaliseret og ikke-institutionaliseret religion) <i>New Age</i> (karma, holisme, reinkarnation, chakraer, divination, clairvoyance, astrologi, kanalisering, terapi og meditation/yoga) Nye religioner, Fiktionsreligioner (fankultur, Jediisme, Avatar-kult, Spaghettimonster-Kirken) At kunne sammenligne forskellige opfattelser og traditioner.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, projektarbejde i grupper, fremlæggelser.

Titel 3	RELIGION OG PSYKOLOGI
Indhold	<p><i>Baggrund:</i> Læremateriale på baggrund af Birgitte Bech: <i>Religionspsykologi – et grænseland</i>, Systime 1987), s. 12-21 (Sigmund Freud) + s. 105-108 (Abraham Maslow)</p> <p><i>Social kontrol:</i> Definition og ramme (www.red-center.dk) <i>Begrebsnøglen til religion</i>, s. 140-141 (Socialisation), s. 122-123 (Rent og urent) Ti vigtigste ting om Jehovas vidner (www.religion.dk)</p> <p><i>Kilder:</i></p>

	<p>Maslow: <i>T34 Beskrivelse af selvaktualiserende personer</i> Artikel: <i>Social kontrol er et udbredt problem</i> (Leder, Information, sept. 2018) Artikel: <i>Sara Omar sætter alt på spil. Og hun gør det for os alle sammen</i> (Politiken 5/1-2019) TV-program: <i>Splittet af Jehovas Vidner</i> www.dailymotion.com/video/x69k7ps Tekst: <i>Må man tale med en udstødt</i> (Vagttårnet, 1981)</p> <p><i>Supplerende materialer:</i> Billede: Franz von Stuck: 'Sensuality' Billede: René Magritte: 'Usikkerhedens princip' Video: 'Lektion 2: Adlyd Jehova' (https://www.jw.org/da) Video: 'Lektion 36: Man retleder den man elsker' (https://www.jw.org/da)</p>
Omfang	Ca. 40 sider.
Særlige fokuspunkter	<p><i>Freuds psykoanalyse</i>, faseteori, det ubevidste, personlighedsmodel, forsvarsmekanismer, Ødipuskomplekset og religionskritik. <i>Masloms vækstteori</i>: selvaktualisering, behovspyramide, højdepunktsoplevelser og selvaktualiserende personer herunder religions-skabere.</p> <p><i>Social kontrol</i>: Almindelig og negativ/ekstrem social kontrol (adfærdsregulering, krav, trusler, vold, psykisk pres, udstødelse). Forklaringer på social kontrol (ære, religiøs etik, kollektivistisk tænkning) <i>Socialisation</i> (primær, sekundær, indoktrinering), <i>rent-urent</i> (religiøs etik, synd). <i>Sekularisering, minimalisme og maksimalisme</i>. Forskelle på klassisk kristendom og Jehovas vidner.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Skriftlige opgaver.

Titel 4	BUDDHISMEN - som moderne terapireligion
Indhold	<p><i>Baggrund:</i> Læremateriale: 'Buddhismens livssyn og lære' (baseret på Andreasen: <i>Religion og kultur</i>, s. 66 ++ 68-70) Læremateriale om Buddhisme og psykologi ud fra Peter Elsass: <i>Buddhas veje – en introduktion til buddhistisk psykologi</i> (Dansk Psykologisk Forlag, 2011), s. 97-115 (Buddha og mødet med psykologien, Buddhas lære, jeget og destruktive følelser, Tre bevidsthedsniveauer, Impermanens, Mindfulness, Compassion), s. 158-60 (Buddhisme og psykoanalyse)</p>

	<p><i>Kilder:</i> <i>Samsara</i> (Samyutta Nikaya 99) <i>Der er intet bestandigt jeg</i> (Samyutta Nikaya 3, Elsass, s. 100-101) Tim Pallis: <i>Buddhisme er at glemme sig selv</i> (Borup: Buddhismen - danske verdensreligioner) Lakha Lama: <i>Kursus i velvære</i> (Borup: Buddhismen) <i>Mindfulness - Mirakelkur eller opium for folket?</i> (Videnskab.dk)</p> <p><i>Supplerende materiale:</i> Video (Youtube): <i>Sand Mandala Tibetan Buddhist Ritual</i> https://www.youtube.com/watch?v=WBrYUIOYK0U Video (Youtube): 'Meditation til bekæmpelse af stress' (Told & Skat)</p>
Omfang	Ca. 35 sider
Særlige fokuspunkter	<p>Buddhismens lære og livssyn, opfattelsen af jeg'et og bevidstheden (de 5 skandhaer), karma, samsara, nirvana, Middelvejen (den 8-delte vej), impermanens, mindfulness og oplysning. Meditation og bevidsthedens tre niveauer. Buddhisme i vestlig kontekst, mindfulness og hverdagsterapi, 'afbleget buddhisme'.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Skriftlige opgaver.

Titel 5	MYSTIK
Indhold	<p><i>Baggrund:</i> <i>Grundbog til religion B</i>, s. 85-89midt (mystik i religionerne) + 94-102 (det mystiske sprog, teknikker og tilstande) <i>Muslimernes islam</i> (Khankan m.fl., Pantheon, 2010): <i>Sufismens udviklingsfaser</i> (s. 59-61)</p> <p><i>Kilder:</i> Teresa af Avila (oversat uddrag fra: 'The Ecstasy of Saint Teresa': https://aras.org/selection_ecstasy.aspx) Billede: Berninis: 'Den hellige Teresas ekstase' Rumi: Digt fra Masnawi (<i>Grundbog til Religion B</i>, s. 96) Johannes kaldes til at skrive' (Johannes Åbenbaring 1, 9-19) Nirvana - det absolutte hinsides bevidstheden (Dígha-Nz'- káya I, 223). Johannes Pedersen: <i>Islamisk mystik (Verdensreligionernes hovedværker, Spektrum)</i>: Rabia: 'Jeg elsker dig med to slags kærlighed'</p>

	<p>Al-Halladj: 'Du glider ind mellem hjertet og dets hylster'</p> <p>Rumi: 'En måne blev synlig ved morgentide'</p> <p>Rumi: 'Hør på fløjten, hvor den fortæller'</p> <p>Burhanyia-ordenens Hadra (<i>Grundbog til Religion B</i>, s. 102nederst-105)</p> <p><i>Supplerende materialer:</i></p> <p>Hillsong Church musikvideo: '<i>I Surrender - Hillsong Worship</i>' (Youtube)</p> <p>Hadith: Troens hovedpunkter (Horisont, s. 184)</p> <p>Billede: Profetens himmelfart (Davids Samling)</p> <p>"Sema" med dansende dervisher (youtube: https://www.youtube.com/watch?v=h1wayIgn8o)</p>
Omfang	Ca. 30 sider.
Særlige fokuspunkter	<p>Definitioner af mystik (unio mystica, sammensmeltning, nirvana)</p> <p>Mystikkens sprog (paradokser, metaforer)</p> <p>Mystikkens teknikker (recitation, læsemysterier, meditation, dans, mortifikation, psykodelika)</p> <p>Mystikkens tilstande (trance, ekstase, peak experience)</p> <p>Islamisk mystik/sufisme (klassisk sufisme, begreber; dhikr, fana, sema, dervish, sufi)</p>
Væsentligste arbejdsformer	Skriftlige opgaver, klasseundervisning.

Titel 6	KARISMATIK KRISTENDOM
Indhold	<p><i>Baggrund:</i></p> <p><i>Da ildtungerne ramte jorden</i> - om den karismatiske bevægelse (Kristeligt Dagblad, 2012)</p> <p><i>Begrebsnøglen:</i></p> <p><i>karismatisk ledelse</i> (s. 43-44ø)</p> <p><i>Deprivation</i> (s. 20-21)</p> <p><i>Podemanns ritualmodel</i> (s. 131)</p> <p><i>Magi</i> (Grundbog til Religion B, s. 71 + 80-81)</p> <p><i>Kilder:</i></p> <p><i>Den opstandne Jesus og disciplene</i> (Markus 16, 9-20)</p> <p><i>Pinsedagen</i> (Apostlenes Gerninger 2: 1-13)</p> <p><i>Åndens gaver</i> (Paulus 1. Korinterbrev, 12: 1-13)</p> <p><i>Kødets lyst og Åndens frugt</i> (Paulus brev til Galaterne 5: 13-25)</p> <p>TV-program '<i>Guds bedste børn 1</i>' (TV2, 2019)</p> <p><i>Hvad er fremgangsteologi?</i> (kritisk artikel, www.religion.dk)</p>

	<p><i>Supplerende materialer:</i> N.F.S. Grundtvig pinsesalme: <i>Du som går ud fra den levende Gud</i> Youtube: <i>Speaking in Tongues Medical Study</i> https://www.youtube.com/watch?v=swevyJMz8</p>
Omfang	35 sider
Særlige fokuspunkter	<p>Helligånden i Bibelen (Pinse, Paulus, nådegaver bl.a. tungetale, profeti og helbredelse, Åndens frugter)</p> <p>Helligånden i Danmark (Grundtvig som pinsedigter, karismatiske frikirker, radikale kristne, helbredelser, tungetale, dæmonuddrivelse)</p> <p>Anvendelse af teori: karismatisk lederskab (profetisk, magisk og heroisk karisma), magi, ritual-myte-model, deprivationsteori</p>
Væsentlige arbejdsformer	Skriftlige opgaver.

Titel 7	Værklæsning: CIVILRELIGION I AMERIKA (Robert Bellah)
Indhold	<p><i>Kilder:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Robert Bellah: 'Civilreligion i Amerika' (Systime, 2013), s. 5-36. - Foto: <i>Gettysburg National Cemetery, Pennsylvania, 'Memorial Day', 2011.</i> - 'Pledge of Allegiance' + billede (børn fremsiger troskabsed i skolen) - 'Star Spangled Banner' (strofe 1+4) - Youtube-klip: <i>Lady Gaga: National Anthem - Super Bowl 2016</i>
Omfang	Ca. 40 sider.
Særlige fokuspunkter	<p>Definition af civilreligion</p> <p>Civilreligionens ritualer, myter og symboler</p> <p>Bellahs temaer (Forfatningen og 'the founding fathers, præsidenttaler, gudsbegrebet, Bibelen som inspiration: befrielse, udvælgelse, landet, offer, profeter, martyrer.</p> <p>Rousseau om civilreligion</p> <p>Durkheim om religionens og ritualernes sociale betydning (samfundskult, kollektivets og symbolets kraft, <i>effervescence</i>)</p>
Væsentlige arbejdsformer	Skriftlige opgaver + klasseundervisning.